

Datum besluit B&W 27 augustus 2019
Forumverg. d.d. 12 september '19
Agendapunt nr. 15
Portefeuillehouder(s) J. Keus - Financiën, Energietransitie en Handhavingsbeleid
Redacteur A.L.J. Tilli
Doorkiesnummer (070) 326 18 60
Afdeling Concerncontrol
Corsanummer 19.066675

Aan de Raad,

1. Onderwerp
Ombuigingen 2019
2. Voorstel
Akkoord te gaan met de voorgestelde ombuigingen voor het jaar 2019
- 3 Inleiding
Rijswijk heeft het jaar 2018 met een negatief resultaat afgesloten van €7,5 miljoen. Bij het opstellen van de 1e halfjaarrapportage bleek dat ook 2019 met een tekort zal worden afgesloten. Inmiddels zijn ook de financiële consequenties van de meicirculaire bekend en heeft het inkoopbureau H10 een nieuwe prognose van de kosten van de jeugdhulp 2019 afgegeven. Als er geen maatregelen worden getroffen is de prognose dat Rijswijk het jaar 2019 zal afsluiten met een tekort van afgerond € 3 miljoen.

Naar aanleiding van deze tegenvallende resultaten heeft ons college besloten dat er ombuigingsmaatregelen moeten worden getroffen om het begrotingsevenwicht voor 2019 te herstellen. Hoewel er meerjarig beschouwd financiële ruimte lijkt te ontstaan, brengt de toekomst vele onzekerheden en zou het daarom onverstandig zijn ons rijk te rekenen.

Beïnvloedbaarheid

Alle opgenomen ombuigingen zijn beïnvloedbaar in de zin dat uw raad kan besluiten om bepaalde ombuigingen of zelfs alle ombuigingen niet over te nemen of voor een lager bedrag over te nemen. Daarnaast geldt ook dat uw raad afgefallen voorstellen alsnog kan opnemen. Een combinatie van die twee is daarmee ook mogelijk. Alle afwijkende besluiten hebben direct invloed op het begrotingssaldo van 2019.

In onderstaand overzicht worden de financiële effecten van de 1e halfjaarrapportage, de meicirculaire en de kostenontwikkeling van de jeugdhulp weergegeven.

Omschrijving	2019 Saldo	2020 Saldo	2021 Saldo	2022 Saldo	2023 Saldo
Beginstand meerjarenbegroting 2019-2022	6.810	236.340	2.058.790	2.988.730	2.988.730
Voorjaarsnota 2018	-2.539.000	395.990	-267.940	-1.302.640	-1.663.210
Kadernota 2019	0	0	0	0	0
TOTAAL STAND NA 1e HALFJAARRAPPORTAGE	-2.532.190	632.330	1.790.850	1.686.090	1.325.520
Meicirculaire 2019	-741.000	-821.000	-1.247.000	-1.375.000	-74.000
Extra budget toegewezen aan WMO en Jeugd in 1e hlf 2019	2.100.000				
TOTAAL STAND NA MEICIRCULAIRE 2019	-1.173.190	-188.670	543.850	311.090	1.251.520
Budgetprognose jeugdhulp voor 2019	-1.800.000				
STARTPUNT VOOR OMBUIGINGEN	-2.973.190	-188.670	543.850	311.090	1.251.520

Gelet op het vorenstaande hebben wij twee opdrachten geformuleerd.

1. Het (maximaal) afwenden van het voorziene tekort op de jaarschijf 2019;
2. Een gedeeltelijke heroverweging van het beleid (nieuw en oud) teneinde binnen de financiële kaders ruimte te scheppen voor het uitvoeren van onze beleidsagenda.

Het proces waar we ons nu in bevinden heeft betrekking op de eerste opdracht (2019). Direct na het kaderdebat zijn we begonnen met onze tweede opdracht (2020 en verder).

Opdracht 2019

Vanuit de ambtelijke organisatie is een lijst met ombuigingsvoorstellen aangeleverd. Bij de beoordeling van de verschillende voorstellen hebben we het volgende toetsingskader gehanteerd:

- basis op orde;
- voorkomen is beter dan genezen;
- de mens centraal;
- tekorten compenseren we in eerste instantie binnen een beleidsprogramma;
- in beginsel geen generieke taakstellingen;
- politieke haalbaarheid.

De voorstellen die op basis van het toetsingskader in aanmerking komen om voor 2019 te worden ingezet om het tekort op te vangen tellen op tot een bedrag van € 2,5 miljoen. In de bijlage is een overzicht van deze maatregelen opgenomen inclusief een korte toelichting per post.

Met de uitgevoerde ombuigingsoperatie zijn we er nog niet. Er resteert nog een tekort van € 838.100. Voor dit bedrag is er een taakstellende opdracht belegd. Hier wordt thans aan gewerkt.

Opdracht 2020 en verder

De 1e halfjaarrapportage had dit keer een andere inhoud dan gebruikelijk. Met het oog op de ombuigingsopgave waar we als gemeente voor staan en de tijd die nodig is om een passend pakket met maatregelen te presenteren worden veel keuzes dit jaar pas bij de begroting gemaakt. Wij zijn zeer terughoudend omgesprongen met het opvoeren van nieuw beleid.

Naast de in de halfjaarrapportage opgenomen onderwerpen zijn er diverse ambities en

projecten die we aan zien komen, maar waarvan we in dit stadium niet zeker weten of en zo ja welke financiële claims hier uit naar voren komen. In de aanloop naar de begroting 2020-2023 wordt er een gedeeltelijke heroverweging van het beleid uitgevoerd (nieuw en oud) met als doel om binnen de financiële kaders ruimte te scheppen voor het uitvoeren van onze beleidsagenda.

4. Beoogd effect
Herstel van het begrotingsevenwicht 2019.
5. Argumenten
Veel van de incidentele maatregelen vallen onder 'voorstellen met weinig impact' en zijn op zeer korte tijd bijeen gebracht en zijn redelijk eenvoudig door te voeren. Een gedegen bezuinigingsoperatie heeft een veel langere doorlooptijd. Tijd die we eigenlijk niet hebben als we het tekort willen keren in 2019.
6. Kanttekeningen
Er is geen afzonderlijke begrotingswijzing opgesteld. Deze wordt meegenomen bij de begrotingswijziging bij de 2e halfjaarrapportage 2019
7. Financiën
Met de in de bijlage opgenomen ombuigingsmaatregelen kan het voorziene tekort 2019 worden opgevangen.
8. Vervolg
In het najaar wordt de 2^e halfjaarrapportage besproken. Deze rapportage geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van de programmabegroting 2019 en de geeft tevens een prognose van het begrotingssaldo tot en met het einde van het jaar.
9. Communicatie
n.v.t.
10. Bijlagen
Overzicht met ombuigingen voor het jaar 2019.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen

Bijlage ombuigingsvoorstellen

Omschrijving	2019
Opheffen reserve duurzaamheid	50.000
Opheffen reserve vastgoed	34.090
Benedictuslocatie	500.000
Energietransitie	40.000
Duurzaamheidsfonds	20.000
Asbestdaken	20.000
Omgevingsveiligheidsbeleid / externe veiligheid	30.000
Voorkomen wortelgroei bij aanplant bomen	20.000
Groenegaliseringsreserve	100.000
Invoering omgevingswet	25.000
Domeinbudget	50.000
Verkoop niet-strategisch vastgoed	320.000
Verwijderen graffiti	10.000
Kauwgom verwijderen	10.000
Onderhoud gebouw en terrein	75.000
Brandstof	15.000
Extra impuls onkruidbestrijding	-100.000
Werkbudget voor de cultuurmakelaar	50.000
Inloop GGZ	103.000
Innovatiebudget	93.000
Rechtspositie/externe adviezen	20.000
Bedrijfsvoering	300.000
Procesverbetering invordering	350.000
TOTAAL OMBUIGINGSVOORSTELLEN	2.135.090
RESULTAAT NA OMBUIGINGEN 2019	-838.100
Stelpost nog te realiseren ombuigingen	838.100
TOTAAL BEGROTING 2019 INCL. OMBUIGINGEN	0

Opheffen reserve duurzaamheid (stand jaarrekening 2018)**50.000**

Deze reserve is ingesteld op basis van de toegezegde inzet rond duurzaamheidsmaatregelen in de Plaspoelpolder in 2015/2016. Tot op heden is hier geen invulling aan gegeven.

Opheffen reserve vastgoed (stand jaarrekening 2018)**34.090**

In de begroting is rekening gehouden met een taakstelling op de verkoop van vastgoed (bezuinigingstaakstelling uit 2011). Wanneer in een jaar de hogere verkoopopbrengst werd gerealiseerd dan de taakstelling, dan werd het verschil gestort in de reserve vastgoed. In 2019 is er een taakstelling opgenomen van € 180.000. 2020 is het laatste jaar waarin er nog een taakstelling is opgenomen (€ 90.000). Voor 2019 wordt de taakstelling volledig ingevuld (wordt verderop in de notitie toegelicht) en naar verwachting wordt ook de taakstelling 2020 ruimschoots gehaald. Voorgesteld wordt de reserve te laten vervallen.

Benedictuslocatie	500.000
Naar verwachting wordt de Benedictuslocatie nog dit jaar geleverd. Omdat er sprake is van normaal vermogensbeheer (faciliterend grondbeleid) wordt er geen grondexploitatie geopend en wordt de opbrengst nog dit jaar als resultaat genomen.	
Energietransitie	40.000
Energietransitie in het jaar 2019. Vanwege het uitstel van de behandeling van de Energievisie zal voor extra capaciteit en onderzoek minder budget worden uitgegeven dan voorzien. Overige voorziene uitgaven op deze post zijn grotendeels al verplicht c.q. in afspraken vastgelegd.	
Duurzaamheidsfonds	20.000
Het budget voor het duurzaamheidsfonds bedraagt € 40.000. Het betreft een keuze om dit te behouden voor duurzaamheidsinitiatieven vanuit de samenleving. Voorstel is om de raming voor 2019 te halveren tot € 20.000.	
Asbestdaken	20.000
De wettelijke plicht voor particulieren om asbestdaken te saneren vervalt. Als gemeente hadden we geld geraamd om inwoners die gingen saneren, te stimuleren meteen een groen dak te nemen. Doordat de wettelijke plicht vervalt, verwachten we dat er ook minder mensen in korte tijd gaan saneren. We hebben daardoor dit jaar ook minder saneringsgeld nodig.	
Omgevingsveiligheidsbeleid / externe veiligheid	30.000
De visie voor omgevingsveiligheidsbeleid (vroeger: externe veiligheid) kan worden verschoven naar 2020. Planning was om eind 2019 met deze visie te starten. Dat schuift nu een paar maanden op. Besparing € 30.000.	
Voorkomen wortelgroei bij aanplant bomen	20.000
Vanuit Duurzame Gemeente zouden we bijdragen aan de aanplant van 'duurzame bomen'. Hierbij gebruiken we een folie om te voorkomen dat de wortels te snel naar boven groeien. Doel: betere bomengroei en besparingen doordat de weg minder vaak open moet vanwege de wortels. Van dit project hebben wij verder niets meer vernomen. Vandaar dat we het in ieder geval voor 2019 cancelen.	
Invoering omgevingswet	25.000
Domeinbudget	50.000
Op deze budgetten kan door temporisering worden bezuinigd.	
Verkoop niet-strategisch vastgoed	320.000
Het betreft de verkoop van een pand. De minimaal te verwachten opbrengst bedraagt € 500.000. Na aftrek van de geraamde taakstelling in 2019 van € 180.000 resteert er € 320.000.	
Verwijderen graffiti	10.000
Kauwgom verwijderen	10.000
Onderhoud gebouw en terrein	75.000
Brandstof	15.000
Extra impuls onkruidbestrijding	-100.000

De afdeling Stadsbeheer heeft aangegeven dat voor de hierboven gemelde budgetten nog geen verplichtingen zijn aangegaan en dat deze om die reden bezuinigd kunnen worden. Dit staat echter in schril contrast met de actuele beheerproblemen die er op andere vlakken liggen (o.a. bestrijding bereklauw, grasaren, onkruid op verharding, Jacobskruid e.d.) Om die reden hebben wij besloten tegenover de bezuiniging € 100.000 vrij te maken voor extra beheer op die plekken waar de grootste overlast door inwoners wordt ervaren.

Werkbudget voor de cultuurmakelaar**50.000**

In de 1^e halfjaarrapportage is een bedrag opgenomen van € 50.000 als werkbudget voor de cultuurmakelaar. Er ligt nu een pilot op de plank waarvoor dit budget nodig is. Daarnaast kan de cultuurmakelaar haar lopende opdracht niet volgens opdracht uitvoeren als dit budget vervalt.

Algemene opmerking Sociaal Domein

Wat allereerst moet worden gemeld is dat een belangrijk deel van het tekort over 2019 afkomstig is uit het Sociaal Domein. Daardoor is het lastig om met bezuinigingsvoorstellen te komen. Alles dat we al kunnen besparen dient nu al als dekking voor het tekort in 2019, dus door het doorvoeren van (extra) bezuinigingen maken we ons tekort alleen groter. Het aantal maatregelen dat we kunnen doorvoeren is dus beperkt tot de uitgaven uit niet gelabelde budgetten waarvoor ook nog geen harde verplichtingen zijn aangegaan. Dit betreft de realisatie van een inloop GGZ en de uitvoering van de innovatie-agenda. Voor beiden zijn overigens al wel plannen gemaakt en verwachtingen geschapen.

Inloop GGZ**€ 103.000**

De inlooppunt GGZ is vanuit de AWBZ gedecentraliseerd naar de Wmo, waarmee de gemeenten de verantwoordelijkheid hebben voor deze vorm van zorg aan kwetsbare inwoners. Het budget dat de gemeente Rijswijk hiervoor heeft gereserveerd is € 200.000 per jaar. Dit bedrag willen we inzetten om in het gebouw 'De Smeltkroes' een laagdrempelige inloop voor activerende dagactiviteiten te realiseren. Hoewel de plannen hiervoor al in een vergevorderd stadium zijn en aan de Raad de toezegging is gedaan deze voorziening te realiseren, zijn er nog geen formele verplichtingen aangegaan m.b.t. de inloopvoorziening. Bovendien ligt een groot deel van het jaar 2019 alweer achter ons en heeft de voorziening voor die periode geen geld gekost.

Openstelling van de inloopvoorziening vanaf oktober 2019 (i.p.v. juni/juli). Hiermee wordt een besparing op het budget van $9/12 * € 200.000$ gerealiseerd (€ 150.000). Verminderd met de kosten die nodig zijn om het gebouw geschikt te maken voor de inlooppunt (voorbereiding, inrichting, opknappen) welke zijn geraamd op € 47.000 bedraagt de netto besparing € 103.000.

Innovatiebudget**€ 93.000**

Voor een belangrijk deel van het Innovatiebudget 2019 zijn al verplichtingen aangegaan. Dit zijn projecten die doorlopen vanuit 2018 en nieuw gestarte projecten. Voor het overige deel zijn wel al plannen gemaakt, maar zijn nog geen financiële verplichtingen aangegaan.

Rechtspositie/externe adviezen**20.000**

Binnen HRM is bekeken welke activiteiten die we in 2019 wilden uitvoeren kunnen doorschuiven naar 2020 om zo ruimte binnen enkele budgetten te vinden, te weten:

Rechtspositie/externe adviezen – een bedrag van € 20.000,00. Door meer rechtspositionele vraagstukken intern op te pakken en eventueel door te schuiven naar 2020 willen we deze bezuiniging realiseren.

Bedrijfsvoering**300.000**

Binnen de totale personeelsbegroting, rekening houdend met vacatures, knelpunten en de gereserveerde middelen vanuit de areaaluitbreiding is het mogelijk om in 2019 € 300.000 te bezuinigen. Deze post hangt nauw samen met de uitvoering van de jaarplannen.

Procesverbetering invordering**350.000**

Bij de accountantscontrole heeft de accountant de post openstaande debiteuren beoordeeld en geconcludeerd dat de voorziening dubieuze debiteuren te laag is gewaardeerd. In de jaarrekening is een aanvullende storting gedaan van € 573.000. Door middel van aanscherping en naleving van de procedures wordt ingeschat dat de voorziening op termijn weer kan vrijvallen.

Niet overgenomen ombuigingsvoorstellen

Onderstaand vindt u de ombuigingsvoorstellen die niet zijn overgenomen door het college.

Opheffen reserve parkeren (stand jaarrekening 2018)**920.670**

Deze bestemmingsreserve wordt o.a. aangewend als gemeentelijke bijdrage voor de ambities voor het goedkoper maken van het parkeren in winkelcentrum In de Bogaard. Daarnaast wordt deze reserve gebruikt voor overige bijstellingen van uitgaven- en inkomstenbudgetten op het beleidsproduct parkeren. Er is geen verplichting om deze reserve aan te houden.

Handmatig vegen**60.000**

Geen plaatsing bladkorven in 2019.

Uitvoeringsagenda sport**38.000**

Binnen het budget van SMV is er vrije ruimte van € 38.000 op de uitvoeringsagenda sport en bewegen. Niet gebruiken van deze ruimte betekent dat wij niet verder kunnen met de uitvoeringsagenda en extra impuls in sport. Daarnaast kan ook geen uitvoering worden gegeven aan Buurthuis van de toekomst.

Schouwburg**94.000**

De Algemene Subsidieverordening Rijswijk stelt dat instellingen het recht hebben voorstellen te doen over de aanwending van overschotten. De Rijswijkse Schouwburg heeft hier een voorstel voor gedaan voor het overschot van het seizoen 2017-2018. Er kan ook voor gekozen worden dit overschot ter beschikking te stellen van de gemeente.

De gemeenteraad van Rijswijk,
Bijeen in openbare vergadering op 24 september 2019
Gelezen het voorstel van College van burgemeester en wethouders
d.d. 27 augustus 2019, nr. 19.066675

BESLUIT:

Akkoord te gaan met de voorgestelde ombuigingen voor het jaar 2019.

Aldus besloten door de Raad van de gemeente Rijswijk, in zijn openbare vergadering van 24 september 2019

de griffier,

de voorzitter,

J.A. Massaar, bpa

drs. M.J. Bezuijen